

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи


"_____" О. Б. Жильцов
"_____" 2014 року



РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.2.1 ВВМНП ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

напряму підготовки 6.020204 «Музичне мистецтво»

Педагогічний інститут

УДК
ББК

Основи наукових досліджень: роб. навч. прог. [для студентів напряму підготовки 6.020204 Музичне мистецтво] / уклад. Руденко Л.С. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014.

Розробник:

Руденко Людмила Степанівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робоча програма перезатверджена на засіданні кафедри педагогіки і психології

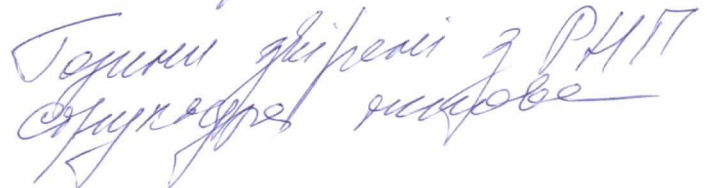
Протокол від 3 вересня 2014 року №2

Завідувач кафедри педагогіки і психології

 Г. І. Іванюк

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

 М. А. Машовець



Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань <i>0202 Мистецтво</i>	Варіативна частина циклу професійної підготовки	
	Напрямок підготовки 6.020204 «Музичне мистецтво»		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): вчитель музичного мистецтва	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	4-й
Індивідуальне навчально-дослідне завдання – підготовка пошукового проекту		Семестр	
Загальна кількість годин – 108 год.		5-й	7-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>"бакалавр"</i>	16 год.	6 год.
		Семінарські	
		12 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		36 год.	100 год.
		Індивідуальні завдання	
		4 год.	-
		Модульний контроль	
		4 год.	-
36 год – підготовка до екзамену Вид контролю: екзамен			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу "Основи наукових досліджень" – формування у майбутніх вчителів музичного мистецтва:

- наукового світогляду та здатності до критичного осмислення досягнень сучасної науки та їх практичного застосування у професійно-педагогічній діяльності;
- дослідницької компетенції, необхідної вчителю музичного мистецтва у професійно-педагогічній діяльності;
- здатності та готовності до виконання курсових, бакалаврських та інших навчальних науково-дослідних робіт.

Завдання курсу «Основи наукових досліджень» полягають у формуванні у майбутніх вчителів музичного мистецтва:

- цілісного уявлення про науку як систему знань і методів пізнання;
- розуміння сутності загальнонаукових і конкретно-наукових методів і принципів та їх застосування у науковій, навчально-пошуковій діяльності;
- здатності до планування, організації науково-дослідної діяльності та готовності до пошуку нових факторів підвищення ефективності навчально-виховного процесу ЗНЗ;
- навичок роботи з науковою літературою і підготовки зібраних матеріалів до друку.

Формування основних компетенцій:

- обирати проблему, формулювати об'єкт, предмет, мету і завдання курсової, бакалаврської робіт;
- добирати оптимальні методи дослідження для отримання позитивних результатів у самостійній науковій та навчально-пошуковій діяльності;
- оформляти результати науково-педагогічного пошуку згідно з вимогами до такого виду робіт.

1. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1 . Наука і наукові дослідження

Лекція 1. Предмет і сутність науки як сфери людської діяльності

Поняттєвий апарат дисципліни. Наукове пізнання. Особливості наукового пізнання. Етапи розвитку науки. Класифікація наук. Сутність науково-педагогічного дослідження. Організація наукової діяльності в Україні.

Лекція 2. Актуальні проблеми науки і освіти

Реформування освіти і науки на сучасному етапі розвитку України. Основні етапи реформування освіти в Україні. Нормативна база сучасних науково-педагогічних досліджень.

Лекція 3. Методи теоретичних та експериментальних досліджень

Поняття методу. Загальні підходи до класифікації методів дослідження. Класифікація методів науково-педагогічних досліджень. Методи теоретичних досліджень. Методи експериментальних досліджень. Логіка науково-педагогічного дослідження.

Лекція 4. Етапи виконання науково-педагогічного дослідження

Формулювання проблеми і теми науково-педагогічного дослідження. Актуальність теми наукового дослідження. Категоріально-понятійний апарат науково-педагогічного дослідження. Вимоги до формулювання мети і завдань науково-педагогічного дослідження. Аналіз стану досліджуваної проблеми в теорії і практиці. Розробка концепції науково-педагогічного дослідження. Вибір об'єкта науково-педагогічного дослідження. Розробка програми науково-педагогічного дослідження.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Результати наукових досліджень

Лекція 5. Реферування тексту. Основні вимоги до реферату

Реферат. Вимоги до виконання реферату. Правила реферування наукових публікацій. Реферативний огляд. Анотований реферат. Рекомендації щодо укладання рефератів.

Лекція 6. Курсові, бакалаврські, магістерські роботи

Структура курсових, бакалаврських, магістерських робіт. Вимоги до їх змісту. Підготовка навчальних науково-дослідних робіт до захисту. Порядок захисту навчальних науково-дослідних робіт.

Лекція 7. Інформаційне забезпечення наукових досліджень

Загальні відомості про інформацію. Роль інформації у науковій діяльності. Друковані носії інформації. Носії і засоби поширення інформації на основі комп'ютерної техніки. Типологія наукової інформації та основні види видань. Поняття про документи як засоби фіксації наукової інформації. Нормативно-правові документи. Призначення та види бібліотек. Бібліотечні фонди: основний і довідковий. Бібліотечні каталоги та картотеки. Види каталогів: алфавітний, систематичний і предметний, їх особливості та призначення.

Методика пошуку першоджерел. Спеціальні бібліографічні видання та їх роль в інформаційному пошуку. Оформлення результатів інформаційного пошуку.

Лекція 8 . Винахідництво і розвиток наукової творчості

Розвиток наукової творчості. Винахідництво. Відкриття та винаходи. Інтелектуальна власність. Наукові ступені, вчені звання.

4. Структура навчальної дисципліни

1	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	лаб	інд	с.р.		МКР	л	с	лаб	інд
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Модуль 1. Наука і наукові дослідження												
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Предмет і сутність науки як сфери людської діяльності		2				5			2			12
Тема 2. Актуальні проблеми освіти і науки		2	2			5						12
Тема 3. Методи наукових педагогічних досліджень		2	2			5			2			12
Тема 4. Етапи виконання науково-педагогічного дослідження		2	2			5						14
Модульний контроль					2		2					
Разом за змістовим модулем 1		8	6		2	20	2		2	2		50
Модуль II												
Змістовий модуль 2. Результати наукових досліджень												
Тема 5. Реферування тексту. Основні вимоги до реферату		2	2			4			2			14
Тема 6. Курсові, бакалаврські роботи		2	2			4						12
Тема 7. Інформаційне забезпечення наукових досліджень		2	2			4						12
Тема 8. Винахідництво: розвиток наукової творчості		2				4						12
Модульний контроль					2		2					
Разом за змістовим модулем 2		8	6		2	16	2		2			50
Усього годин	108	16	12		4	36	4		4	2		100

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Реформування освіти і науки на сучасному етапі розвитку України	2
2	Специфіка застосування методів науково-педагогічних досліджень у науковій та навчально-пошуковій діяльності студентів	2
3	Вимоги до організації та виконання науково-педагогічного дослідження	2
4	Правила реферування наукових текстів	2
5	Порядок підготовки, оформлення та захисту курсових, бакалаврських робіт	2
6	Форми впровадження науково-педагогічних досліджень в освітній процес ЗНЗ	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
1.	<p>Тема 1. Предмет і сутність науки як сфери людської діяльності</p> <p>1. Здійснити письмовий порівняльний аналіз тлумачення одного з базових понять теми курсової роботи.</p> <p>2. Створити словник термінів з дисципліни «Основи наукових досліджень» і занести в нього не менше ніж 15-20 слів з кожної теми.</p>	5	10
2.	<p>Тема 2. Актуальні проблеми науки і освіти</p> <p>1. На основі аналізу статей періодичного видання «Музичне мистецтво», збірників наукових праць визначити коло проблем науково-педагогічних досліджень і запропонувати 3-5 актуальних проблем .</p>	5	5
3.	<p>Тема 3. Методи науково-педагогічних досліджень</p> <p>1. Розробити план-проспект свого курсового дослідження (або на довільну тему з педагогіки).</p> <p>2. Схематично зобразити теоретичні та емпіричні методи дослідження.</p> <p>3. Розробити анкету для батьків, питання інтерв'ю для педагогів та план бесіди з дітьми (тема за вибором студента).</p>	5	15
4.	<p>Тема 4: Етапи виконання науково-педагогічного дослідження</p> <p>1. Сформулювати об'єкт, предмет, мету, завдання курсової роботи.</p>	5	5
5.	<p>Тема 5. Реферування тексту. Основні вимоги до реферату</p> <p>1. Підготувати анотацію та реферувати текст першоджерел (на вибір студента).</p> <p>2. Зробити анотований список джерел за темою курсової роботи (5-6 джерел).</p>	4	10
6.	<p>Тема 6. Курсові, бакалаврські роботи</p> <p>1. Ознайомитись з вимогами ВАК щодо оформлення списку літератури.</p> <p>2. Скласти 10 тестових завдань до теми № 6. «Курсові, бакалаврські роботи», з них: 2 - у закритій формі (одноваріантне), 2 - у закритій формі (багатоваріантне), 2 - відкрите запитання (відповідь текстом), 2 - на відповідність, 2 -</p>	4	10

	на встановлення порядку виконання дій (операцій, етапів тощо).		
7.	Тема 7. Інформаційне забезпечення наукових досліджень 1. Скласти список першоджерел (монографії, статті у 5 періодичних виданнях, статті у наукових збірниках) до обраної студентом проблеми дослідження згідно з вимогами до їх оформлення.	4	5
8.	Тема 8. Винахідництво і розвиток наукової творчості. Відкриття і винаходи. 1. Розробити та представити програму діагностики розвитку пізнавальних інтересів учнів (анкети для батьків, педагогів, учнів; тести; ігри; бесіди, аналіз продуктів діяльності учнів (малюнки, зошити тощо)	4	5
	Разом	36 год.	65 балів

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання студентами ІНДЗ прилюдним захистом навчального проекту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу « Основи наукових досліджень» – це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

ІНДЗ виконується як навчально-пошуковий проект на обрану студентом тему.

1. Педагогічні умови формування художньо-естетичних інтересів школярів.
2. Формування творчої активності школярів засобами мистецької освіти.
3. Діагностика художніх здібностей школярів.
4. Художнє виховання школярів засобами музичного мистецтва.
5. Освітньо-виховний потенціал мистецтва на сучасному етапі розвитку суспільства.
6. Мистецьке виховання як складова національного виховання школярів.
7. Формування особистості учня на основі мистецької освіти.
8. Мистецька освіта як складова культури особистості.
9. Освітньо-виховний потенціал сучасного музичного мистецтва.

Вимоги до виконання проекту:

- Розробити індивідуальний план дослідження за наступним алгоритмом:
 - 1) Актуальність теми дослідження.
 - 2) Мета дослідження.
 - 3) Завдання дослідження.
 - 4) Об'єкт дослідження.

5) Предмет дослідження.

6) Методи дослідження.

Критерії оцінювання та шкалу оцінювання подано відповідно у табл. 7.1 і 7.2.

Таблиця 7.1

Критерії оцінювання ІНДЗ

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтованість актуальності теми дослідження	5 балів
2.	Чіткість формулювання мети дослідження	4 бали
3.	Відповідність завдань меті дослідження	4 балів
4.	Чіткість визначення об'єкта та предмета дослідження	5 балів
5.	Адекватність методів меті і завданням дослідження	5 балів
6.	Логічна послідовність індивідуального плану дослідження	3 бали
7.	Повнота виконання та презентація результатів дослідження	4 бали
Разом		30 балів

Таблиця 7.2

Шкала оцінювання ІНДЗ

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	29-30	Відмінно
Достатній	24-25	Добре
Середній	19-20	Задовільно
Низький	15	Незадовільно

Студент може набрати максимальну кількість балів за ІНДЗ – 30 балів.

8. Методи навчання

І. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- **Словесні:** лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція), семінари, пояснення, розповідь, бесіда, дискусія.
- **Наочні:** спостереження, ілюстрація, демонстрація за допомогою мультимедійної дошки.
- **Практичні:** вправ, моделювання ситуацій, вирішення проблемних завдань.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; пізнавальні ігри; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

9. Методи контролю

Тестовий контроль, модульні контрольні роботи, графічні роботи, ІНДЗ, самооцінка і самоаналіз.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота									Макс. сума балів	екз аме н
Форми роботи	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					40
Лекції	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
	1	1	1	1	1	1	1	1	8	
Семінар. заняття		10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1		66	
Самост. робота	10	5	15	5	10	10	5	5	65	
МКР	25				25				50	
ІНДЗ - 30									30	
$K = 259 : 60 = 4,3$									259	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка ECTS	Значення оцінки	Оцінка за шкалою університету	За національною шкалою
A	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками	90 – 100 балів	відмінно
B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	82 – 89 балів	добре
C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	75 – 81 балів	
D	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	69 – 74 балів	задовільно
E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	60 – 68 балів	
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	35 – 59 балів	незадовільно
F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	1– 34 балів	

11. Методичне забезпечення

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ мультимедійні презентації;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;

13. Рекомендована література

Основна література

1. Колесников О.В. Основи наукових досліджень / О.В.Колесников. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 144 с. – Режим доступу: http://www.bookbrains.com/book_206.html
2. Лузан П.Г. Основи науково-педагогічних досліджень / П.Г.Лузан, І.В.Сопівник, С.В.Виговська. – К., 2012. – 219 с. – Режим доступу: http://elibrary.nubip.edu.ua/4710/1/S.VYGOVSJKA_POSIBNYK.pdf
3. Мартиненко С.М. Організація науково-дослідницької роботи студентів з педагогічних дисциплін: навч.метод. посіб. / С.М. Мартиненко, А.М.Москаленко. – Кам'янецьПодільський, 2007. – 56 с.
4. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень. [Навч. пос.] / В.І.Романчиков. – К.: Ф.«ВПОЛ», 1997, – 242 с.
5. Сисоєва С.О., Кристопчук Т.Є. Методологія науково-педагогічних досліджень: Підручник/ С.О. Сисоєва, Т.Є. Кристопчук. – Рівне: Волинські обереги, 2013. – 360 с. **
6. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень / Г.С. Цехмістрова. - К.: Видавничий Дім «Слово», 2004. – 240 с.

Додаткова література

1. Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження: методологічні поради молодим науковцям/ С.У.Гончаренко. -Київ-Вінниця:ДОВ "Вінниця", 2008.-278 с.
2. Кириленко О. П. Основи наукових досліджень у схемах і таблицях : навч. посіб. / [О.П.Кириленко, В. В. Письменний] ; Терноп. нац. екон. ун-т. – Т. : ТНЕУ, 2013. – 227 с.*
3. Корягін М. В. Основи наукових досліджень [Текст] : навч. посіб. / М. В. Корягін, М. Ю. Чік.– К. : Алерта, 2014. – 620 с.*
4. Лузан П. Г. Основи науково-педагогічних досліджень [Текст] : [навч. посіб.] / Лузан П. Г., Сопівник І. В., Виговська С. В. ; Каб. Міністрів України, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. - [2-ге вид., допов.]. – К. : [НАКККіМ], 2010. – 270 с.*
5. Пехота О.М. Основи педагогічних досліджень: від студента до наукової школи [Текст] : навч.-метод. посіб. / О. М. Пехота, І. П. Єрмакова. – Миколаїв : Іліон, 2011. – 339 с.*
6. Тушева В. В. Основи науково-педагогічних досліджень [Текст] : навчально-методичний посібник / В. В. Тушева ; Харківський національний педагогічний ун-т ім. Г.С.Сковороди. – Х. : [б.в.], 2006. – 219 с.*
7. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень. – Режим доступу:http://ukrlibrary.at.ua/load/osnovi_naukovikh_doslidzhen/osnovi_naukovikh_doslidzhen/a_s_filipenko_osnovi_naukovikh_doslidzhen/26-1-0-1#

* книга знаходиться у фонді Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського

** книга складає електронний ресурс кафедри педагогіки і психології

IV. Навчально-методична карта дисципліни „Основи наукових досліджень” (рік підготовки – 3, семестр – 5)

Разом: 108 год., лекції – 16 год., семінарські заняття – 12 год., ІНДЗ – 4 год., модульний контроль – 4 год., самостійна робота - 36 год., 36 год. – підготовка до екзамену. Екзамен

Модулі	Змістовий модуль І				Змістовий модуль ІІ			
Назва модуля	НАУКА І НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ				РЕЗУЛЬТАТИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ			
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8
Теми лекцій	Предмет і сутність науки як сфери людської діяльності	Актуальні проблеми науки і освіти	Методи науково-педагогічних досліджень	Етапи виконання науково-педагогічного дослідження	Реферування тексту. Реферативний огляд. Анотований реферат	Курсові, бакалаврські роботи	Інформаційне забезпечення наукових досліджень	Винахідництво і розвиток наукової творчості. Відкриття і винаходи
Теми семінарських занять		Реформування освіти і науки на сучасному етапі розвитку України	Специфіка застосування методів науково-педагогічних досліджень	Вимоги до організації та виконання науково-педагогічного дослідження	Правила реферування наукових текстів.	Порядок підготовки, оформлення та захисту курсових, бакалаврських робіт	Форми впровадження результатів наукових досліджень в освітній процес ІНДЗ	
Самостійна робота	35 балів				30 балів			
ІНДЗ					30 балів			
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 25 б.				Модульна контрольна робота 2 25 б.			
Підсумковий контроль					Екзамен			

$$K = 259 : 60 = 4,3$$

